

Judikatūras krājums

Atzinums 1/15

Atzinums, kas sniegts saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu

Atzinums, kas sniegts saskaņā ar LESD 218. panta 11. punktu – Nolīguma starp Kanādu un Eiropas Savienību projekts – Aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšana no Savienības uz Kanādu – Atbilstoši juridiskie pamati – LESD 16. panta 2. punkts, 82. panta 1. punkta otrās daļas d) apakšpunkts un 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts – Saderība ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantu, kā arī 52. panta 1. punktu

Kopsavilkums – Tiesas (virspalāta) 2017. gada 26. jūlija atzinums

1. *Starptautiskie nolīgumi – Noslēgšana – Iepriekšējs Tiesas atzinums – Priekšmets – Jautājumi par nolīguma materiāltiesisko vai formālo spēkā esamību, ievērojot Līgumu – Nolīguma saderība ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartu*

(LES 6. panta 1. punkts, LESD 217. un 218. pants)

2. *Iestāžu akti – Juridiskā pamata izvēle – Kritēriji – Savienības akts, kurā izvirzīti divi mērķi vai kuru veido divas daļas – Atsauce uz galveno vai dominējošo mērķi vai daļu – Neatdalāmi mērķi vai daļas – Juridisko pamatu kumulācija – Robežas – Procedūru nesaderība*

3. *Starptautiskie nolīgumi – Savienības nolīgumi – Noslēgšana – ES un Kanādas nolīgums par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Juridiskais pamats – LES un LESD pievienotā 21. un 22. protokola ietekme uz Apvienotās Karalistes, Īrijas un Dānijas nostāju – Nolīguma nepiemērojamība Dānijai*

(LESD 16. panta 2. punkts un 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts; LES un LESD pievienotais 21. un 22. protokols)

4. *Starptautiskie nolīgumi – Savienības nolīgumi – Noslēgšana – ES un Kanādas nolīgums par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Nolīgums, kura mērķis ir nodrošināt sabiedrības drošību, kā arī aizsargāt aviopasažieru datus – Juridiskais pamats – LESD 16. panta 2. punkts saistībā ar 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu*

(LES 39. pants, LESD 16. panta 2. punkts un 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts; LES un LESD pievienotais 21. un 22. protokols; LES un LESD pievienotā 21. deklarācija)

5. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Piemērojamība – Aviopasažieru personas datu reģistra datu apstrāde, kas veikta saskaņā ar starptautisku nolīgumu, kurš noslēgts starp Savienību un trešo valsti – Iekļaušana – Nepieciešamība nodrošināt brīvību un pamattiesību aizsardzību, kas ir līdzvērtīga Savienībā garantētajai aizsardzībai – Apjoms*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 95/46 25. panta 6. punkts)

6. *Starptautiskie nolīgumi – Savienības nolīgumi – Noslēgšana – Nolīgums ar trešo valsti par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Iejaukšanās pamattiesībās uz privātās dzīves neaizskaramību un uz personas datu aizsardzību – Pienākums ierobežot iejaukšanos tikai stingri nepieciešamajā apmērā – Apjoms*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants)

7. *Pamattiesības – Eiropas Savienības Pamattiesību harta – Hartā nostiprināto tiesību un brīvību īstenošanas ierobežošana – Nosacījumi – Prasība par ierobežojuma noteikšanu tiesību aktos – Apjoms*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 52. panta 1. punkts)

8. *Pamattiesības – Personas datu aizsardzība – Apstrāde ar attiecīgās personas piekrišanu vai ar citu likumīgu pamatojumu, kas paredzēts tiesību aktos – Tiesību akta jēdziens – Nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Iekļaušana*

(LESD 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta v) punkts un 294. pants; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. panta 2. punkts un 52. panta 1. punkts)

9. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Iejaukšanās – Pamatojums – Sabiedrības drošību aizsardzība pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem – Pieļaujamība*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants; Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2016/681 6. panta 4. punkts, 7. panta 6. punkts un 13. panta 4. punkts)

10. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Sensitīvi dati – Jābūt precīzam un īpaši stingram pamatojumam, kas balstīts uz citiem pamatiem, nevis sabiedrības drošības aizsardzību pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7., 8., 21. pants un 52. panta 1. punkts)

11. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Samērīguma principa ievērošana – Datu automatizēta apstrāde – Vērtējums pēc modeļiem, kritērijiem un datubāzēm, kas izmantotas šīs apstrādes veikšanai*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants)

12. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Samērīguma principa ievērošana – Apstrāde atbilstoši Čikāgas konvencijas mērķiem – Pieļaujamība*

13. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Samērīguma principa ievērošana – Jāparedz skaidri un precīzi noteikumi par piekļuvi un datu izmantošanu – Apjoms*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants)

14. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Samērīguma principa ievērošana – Datu uzglabāšana un izmantošana pasažieru uzturēšanās laikā trešajā valstī – Minimālās prasības*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants)

15. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Personas datu aizsardzība – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Samērīguma principa ievērošana – Datu uzglabāšana pēc pasažieru izceļošanas no trešās valsts – Nepieļaujamība – Izņēmums – Pasažieri, kas rada risku terorisma vai smagu starptautisku noziegumu jomā*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pants)

16. *Pamattiesības – Privātās dzīves neaizskaramība – Ievērošana personas datu apstrādes ietvaros – Pienākums ļaut attiecīgajai personai piekļūt datiem, kas uz to attiecas, lai pārlicinātos par to pareizību un tiesiskumu – Apjoms – Savienības noslēgts nolīgums ar trešo valsti par aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi – Jāparedz informācija pasažieriem par viņu datu pārsūtīšanu un izmantošanu*

(Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pants un 47. panta 1. daļa)

17. *Pamattiesības – Personas datu aizsardzība – Kontroles iestādes – Neatkarības prasība – Priekšmets*

(LESD 16. panta 2. punkts; Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. panta 3. punkts)

1. Atbilstoši LESD 217. un 218. pantam Savienības noslēgta starptautiska nolīguma noteikumi ir Savienības tiesību sistēmas neatņemama sastāvdaļa no šāda nolīguma spēkā stāšanās brīža. Tātad šāda nolīguma noteikumiem ir jābūt pilnībā saderīgiem ar Līgumiem, kā arī ar konstitucionālajiem principiem, kas no tiem izriet. Šajā ziņā LESD 218. panta 11. punkta mērķis ir novērst sarežģījumus, kuri rastos, apstrīdot tiesā Savienībai saistošu starptautisku nolīgumu saderību ar Līgumiem. Tiesas nolēmums, ar kuru pēc Savienībai saistoša starptautiska nolīguma noslēgšanas eventuāli tiktu konstatēts, ka, ņemot vērā tā saturu vai tā noslēgšanai pieņemto procedūru, tas nav saderīgs ar Līgumu noteikumiem, ne tikai Savienības iekšienē, bet arī starptautisko attiecību līmenī radītu nopietnas grūtības un varētu nodarīt kaitējumu visām ieinteresētajām pusēm, tostarp trešajām valstīm. Ņemot LESD 218. panta 11. punktā paredzētās procedūras funkciju, risks, ka starptautiska nolīguma noslēgšanas akts var tikt atzīts par spēkā neesošu, jau ir pietiekams, lai būtu pieļaujama vēršanās Tiesā.

Tādējādi LESD 218. panta 11. punktā paredzētajā procedūrā ir jābūt iespējai izvērtēt visus jautājumus, kas var izraisīt šaubas par nolīguma materiāltiesisko vai formālo spēkā esamību saistībā ar Līgumiem. Spriedums par nolīguma atbilstību Līgumiem šajā ziņā var būt atkarīgs ne tikai no noteikumiem, kas attiecas uz kompetenci, procedūru vai Savienības institucionālo organizāciju, bet arī no materiālo tiesību noteikumiem. Tāpat ir ar jautājumu par starptautiska nolīguma saderību ar LES 6. panta 1. punktu un līdz ar to ar garantijām, kas ir ietvertas Eiropas Savienības Pamattiesību hartā, kurai ir tāds pats juridisks spēks kā Līgumiem.

(skat. 67., 69., 70. un 74. punktu)

2. Skat. nolēmuma tekstu.

(skat. 76.–78. punktu)

3. Taču divējāda juridiskā pamata izmantošana nav pieļaujama, ja procedūras, kas paredzētas vienam vai otram pamatam, nav saderīgas. Šajā ziņā atšķirīgi noteikumi par balsošanu Padomē var izraisīt attiecīgo juridisko pamatu nesaderību.

Runājot par Padomes lēmumu par paredzētā starptautiskā nolīguma noslēgšanu, pamatojoties uz LESD 16. panta 2. punktu un LESD 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu, šāda nesaderība neizriet no 21. protokola par Apvienotās Karalistes un Īrijas nostāju saistībā ar brīvības, drošības un tiesiskuma telpu un 22. protokola par Dānijas nostāju, kas ir pievienoti LES un LESD. Runājot par 21. protokolu, tā kā Īrija un Apvienotā Karaliste ir darījušas zināmu savu vēlmi piedalīties šī lēmuma pieņemšanā, šī protokola noteikumi neietekmē noteikumus par balsošanu Padomē gadījumā, ja minētā lēmuma pamatošanai tiek izmantoti gan LESD 16. panta 2. punkts, gan 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

Runājot par 22. protokolu, tā mērķis ir izveidot tiesiskās reglamentācijas sistēmu, kas dalībvalstīm ļautu turpināt sadarbības attīstību brīvības, drošības un tiesiskuma telpā, bez Dānijas Karalistes dalības nosakot pasākumus, kas šai dalībvalstij nav saistoši, taču vienlaicīgi piedāvājot šai dalībvalstij iespēju piedalīties pasākumu noteikšanā šajā jomā un uzņemties šo pasākumu saistības saskaņā ar minētā protokola 8. pantā paredzētajiem nosacījumiem. Tā kā šajā ziņā lēmums par paredzētā nolīguma noslēgšanu ir jāpamato gan ar LESD 16. pantu, gan ar 87. pantu un tādējādi tas attiecas uz LESD trešās daļas V sadaļas 5. nodaļu, kā rezultātā tas ir jāpamato ar minēto LESD 87. pantu, Dānijas Karalistei saskaņā ar 22. protokola 2. un 2.a pantu nebūs saistoši ne šī lēmuma noteikumi, ne līdz ar to arī paredzētais nolīgums. Turklāt Dānijas Karaliste saskaņā ar šī protokola 1. pantu nepiedalīsies šī lēmuma pieņemšanā. Līdz ar to 22. protokols šajā gadījumā neparedz dažādus balsošanas noteikumus Padomē gadījumā, ja tiek izmantoti gan LESD 16. panta 2. punkts, gan 87. panta 2. punkta a) apakšpunkts.

(skat. 78., 107., 109.–111., 113. un 117. punktu)

4. Ņemot vērā gan paredzētā nolīguma starp Kanādu un Eiropas Savienību par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu un apstrādi mērķus, gan saturu, tam ir divas sastāvdaļas, no kurām viena attiecas uz nepieciešamību nodrošināt sabiedrības drošību, bet otra attiecas uz pasažieru datu reģistra datu aizsardzību. Šīs abas sastāvdaļas ir nesaraujami saistītas un tāpēc ir jāuzskata, ka tās abas ir būtiskas. Paredzētā nolīguma saturu lielā mērā veido detalizēti noteikumi, ar kuriem tiek nodrošināts, lai aviopasažieru datu reģistra datu pārsūtīšana uz trešo valsti to izmantošanai sabiedrības drošības un drošuma aizsardzības nolūkā notiktu apstākļos, kas ir saderīgi ar personas datu aizsardzību.

Šādos apstākļos lēmums par paredzētā nolīguma noslēgšanu, pirmām kārtām, ir tieši saistīts ar LESD 16. panta 2. punktā izvirzīto mērķi. Proti, šī tiesību norma, neskarot LESD 39. pantu, veido atbilstošu juridisko pamatu, ja personas datu aizsardzība ir viens no Savienības likumdevēja pieņemto noteikumu mērķiem vai būtiskajām sastāvdaļām, ieskaitot noteikumus, kas iekļaujas tādu pasākumu noteikšanā, uz kuriem attiecas LESD noteikumi par tiesu iestāžu sadarbību krimināllietās un policijas sadarbību, kā to apstiprina 21. protokola 6.a pants un 22. protokola 2.a pants, kā arī Deklarācija par personas datu aizsardzību tiesu iestāžu sadarbībā krimināllietās un policijas sadarbībā, kura pievienota Lisabonas Līgumu pieņemšanās starpvaldību konferences nobeiguma aktam.

Otrām kārtām, šim lēmumam ir jābūt pamatotam arī ar LESD 87. panta 2. punkta a) apakšpunktu, kurā ir paredzēts, ka, piemērojot LESD 87. panta 1. punktu, saskaņā ar kuru Savienība attīsta policijas sadarbību, iesaistot visas dalībvalstu kompetentās iestādes, Parlaments un Padome var noteikt pasākumus par attiecīgas informācijas vākšanu, uzglabāšanu, apstrādi, analīzi un apmaiņu. Pirmkārt, attiecīga informācija LESD 87. panta 2. punkta a) apakšpunkta izpratnē noziedzīgu nodarījumu novēršanas vai atklāšanas un izmeklēšanas jomās var ietvert personas datus un, otrkārt, šādu datu apstrādes un apmaiņas termini attiecas gan uz to pārsūtīšanu šajā jomā kompetentajām dalībvalstu iestādēm, gan uz to izmantošanu šajās iestādēs. Šajā ziņā fakts, ka pasažieru datu reģistra datus sākotnēji savāc nevis noziedzīgu nodarījumu novēršanas vai atklāšanas un izmeklēšanas jomās

kompetenta iestāde, bet gan gaisa pārvadātāji, un tas tiek darīts komerciālos nolūkos, nevar būt šķērslis tam, ka šis noteikums arī ir atbilstošs juridiskais pamats Padomes lēmumam par paredzētā nolīguma noslēgšanu.

(skat. 90., 92., 94.–96., 98., 99. un 101. punktu)

5. Dažādā apstrāde, kas saskaņā ar paredzēto nolīgumu starp Savienību un trešo valsti var attiekties uz tādu aviopasažieru datiem, kuri izmanto lidojumus starp Savienību un šo trešo valsti, proti, šo datu pārsūtīšana no Savienības uz šo trešo valsti, piekļuve šiem datiem to izmantošanas vai arī uzglabāšanas nolūkā skar pamattiesības uz privātās dzīves neaizskaramību, kas ir garantētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā. Proti, šīs tiesības attiecas uz visu informāciju par identificētu vai identificējamu fizisku personu. Turklāt paredzētajā nolīgumā noteiktā pasažieru datu reģistra datu apstrāde attiecas arī uz Hartas 8. pantu tāpēc, ka tā ir personas datu apstrāde šī panta izpratnē un līdz ar to tai katrā ziņā ir jāatbilst no šī panta izrietošajām datu aizsardzības prasībām.

Šajā ziņā tiesības uz personas datu aizsardzību it īpaši pieprasa, lai ar Savienības tiesībām piešķirto brīvību un pamattiesību augstais aizsardzības līmenis tiktu joprojām nodrošināts gadījumā, kad personas dati tiek no Savienības pārsūtīti uz kādu trešo valsti. Pat ja līdzekļi šāda aizsardzības līmeņa nodrošināšanai var atšķirties no tiem, kas ieviesti Savienībā, lai nodrošinātu no Savienības tiesībām izrietošo prasību ievērošanu, šiem līdzekļiem tik un tā praksē būtu jābūt efektīviem, lai nodrošinātu Savienībā esošajai aizsardzībai būtībā ekvivalentu aizsardzību.

Šī prasība par tādu pamatbrīvību un pamattiesību aizsardzības līmeni, kas būtībā ir ekvivalents Savienībā garantētajam līmenim, vienlīdz attiecas uz gadījumu, kad notiek pasažieru datu reģistra datu izpaušana no trešās valsts uz citām trešajām valstīm, lai nepieļautu, ka pārsūtīšanas nolīgumā paredzētais aizsardzības līmenis varētu tikt apiets, pārsūtot personas datus uz citām trešajām valstīm, un lai garantētu Savienības tiesībās piedāvātā aizsardzības līmeņa turpinātību. Šādos apstākļos tādi izpaušanai ir vajadzīgi vai nu minētajam nolīgumam ekvivalents nolīgums starp Savienību un attiecīgo trešo valsti, vai arī saskaņā ar Direktīvas 95/46 par personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti 25. panta 6. punktu pieņemts Komisijas lēmums, kurā ir konstatēts, ka minētā trešā valsts nodrošina pienācīgu aizsardzības līmeni Savienības tiesību izpratnē, un kurā ir norādītas iestādes, kam ir paredzēts pārsūtīt pasažieru datu reģistra datus.

(skat. 122., 123., 134. un 214. punktu)

6. Personas datu izpaušana trešajai personai, piemēram, valsts iestādei, ir iejaukšanās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā noteiktajās pamattiesībās, lai kāda būtu izpaustās informācijas vēlāka izmantošana. Tas pats attiecas uz personas datu saglabāšanu, kā arī piekļuvi šiem datiem, lai valsts iestādes varētu tos izmantot. Šajā ziņā nav svarīgi, vai attiecīgā informācija par privāto dzīvi ir vai nav sensitīva, vai tas, ka attiecīgajām personām ir vai nav radītas iespējamās neērtības šīs iejaukšanās dēļ.

Līdz ar to, runājot par tādu starptautisku nolīgumu par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, gan šo datu pārsūtīšana no Savienības šīs trešās valsts kompetentajai iestādei, gan Savienības un šīs trešās valsts noligtā kārtība par nosacījumiem attiecībā uz šo datu uzglabāšanu, izmantošanu, kā arī to iespējamo vēlāku pārsūtīšanu citām tās pašas valsts iestādēm, Eiropalam, *Eurojust*, dalībvalstu tiesu vai policijas iestādēm vai arī citu trešo valstu iestādēm, ir iejaukšanās Hartas 7. pantā garantētajās tiesībās. Šīs darbības ir arī iejaukšanās Hartas 8. pantā garantētajās pamattiesībās uz personas datu aizsardzību, jo tās ietver personas datu apstrādi.

Tomēr Hartas 7. un 8. pantā noteiktās tiesības nav uztveramas kā absolūtas prerogātas, bet gan jāaplūko saistībā ar to funkciju sabiedrībā. Šajā ziņā pamattiesību uz privātās dzīves neaizskaramību aizsardzība Savienībā pieprasa, lai atkāpes no personas datu aizsardzības un šīs aizsardzības ierobežojumi tiktu īstenoti stingri nepieciešamā ietvaros. Lai izpildītu šo prasību, attiecīgajā tiesiskajā

regulējumā, kas paredz ieviešanu, ir jānosaka skaidri un precīzi noteikumi, kas reglamentē attiecīgā pasākuma tvērumu un piemērošanu un paredz minimālas prasības, lai tā rezultātā personām, kuru dati tikuši pārsūtīti, būtu pietiekamas garantijas, kas ļautu aizsargāt pret ļaunprātīgas izmantošanas risku. Tajā it īpaši ir jānorāda, kādos apstākļos un saskaņā ar kādiem nosacījumiem šādu datu apstrādi paredzošs pasākums var tikt veikts, tādējādi garantējot, ka šāda ieviešanās notiek tikai stingri nepieciešamajā apmērā. Šādu garantiju nepieciešamība ir vēl jo svarīgāka, ja personas dati tiek apstrādāti automatiski. Šie apsvērumi ir it īpaši svarīgi, ja runa ir par tādas kategorijas personas datu aizsardzību kā sensitīvi dati.

(skat. 124.–126., 136., 140. un 141. punktu)

7. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 52. panta 1. punkta pirmajā teikumā paredzētā prasība, ka jebkuram pamattiesību izmantošanas ierobežojumam ir jābūt noteiktam tiesību aktos, nozīmē, ka pašā juridiskajā pamatā ir jābūt definētam attiecīgo tiesību izmantošanas ierobežojuma tvērumam.

(skat. 139. punktu)

8. Starptautisks nolīgums par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, ietilpst tiesību akta jēdzienā Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. panta 2. punkta izpratnē, tāpēc uz to attiecas šīs Hartas 52. panta 1. punkts.

Proti, LESD 218. panta 6. punkts ārēji atspoguļo to, kāds pilnvaru sadalījums starp iestādēm ir piemērojams iekšēji, un nodrošina simetriju starp pasākumu noteikšanas iekšējo procedūru un starptautisko nolīgumu noslēgšanas procedūru, lai garantētu, ka saistībā ar noteiktu jomu Parlamentam un Padomei būtu vienādas pilnvaras atbilstoši Līgumos paredzētajam institucionālā līdzsvara principam. Tādējādi tādu starptautisku nolīgumu noslēgšanai, kas aptver jomas, uz kurām iekšienē attiecas LESD 294. pantā paredzētā parastā likumdošanas procedūra, ir nepieciešama Parlamenta piekrišana saskaņā ar LESD 218. panta 6. punkta a) apakšpunkta v) punktu, un rezultātā šāds nolīgums ārēji var tikt uzskatīts par tādu, kas ir līdzvērtīgs legīslatīvam aktam iekšēji.

No tā izriet, ka pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšana uz trešo valsti, kā tā ir paredzēta aplūkojamajā starptautiskajā nolīgumā, ir balstīta uz citu pamatojumu, kas ir paredzēts tiesību aktos Hartas 8. panta 2. punkta izpratnē.

(skat. 145.–147. punktu)

9. Tāda ieviešanās Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās, ko rada starptautisks nolīgums par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, var tikt attaisnota ar Savienības vispārējo interešu mērķiem un nav tāda, kas varētu kaitēt šo pamattiesību būtiskajam saturam, jo paredzētā nolīguma mērķis ir konkrēti sabiedrības drošības nodrošināšana, pārsūtot pasažieru datu reģistra datus un izmantojot tos cīņā pret teroristu nodarījumiem un smagiem starptautiskiem noziegumiem. Tas ir Savienības vispārējo interešu mērķis, kas var attaisnot pat klaju ieviešanu Hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās. Turklāt sabiedrības drošības aizsardzība veicina arī citu personu tiesību un brīvību aizsardzību. Tā kā aviopasažieru radīto risku novērtēšana, veicot viņu datu analīzi pirms ierašanās, krietni atvieglo un paātrina drošības pārbaudes un pārbaudes uz robežām, aviopasažieru datu pārsūtīšana uz trešo valsti un to vēlāka apstrāde var tikt uzskatīta par piemērotu paredzētajā nolīgumā izvirzītā sabiedrības drošības un drošuma aizsardzības mērķa īstenošanai.

(skat. 148., 149. un 151.–153. punktu)

10. Runājot par starptautisku nolīgumu par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, jebkurš pasākums, kas ir balstīts uz pieņēmumu, ka vienai vai vairākām paredzētajā nolīgumā noteiktajām pazīmēm, piemēram, personas rasei vai etniskajai izcelsmei,

politiskajiem uzskatiem, reliģiskajai vai filozofiskajai pārliecībai, dalībai arodbiedrībās, informācijai par personas veselību vai dzimumdzīvi, pašai par sevi un neatkarīgi no attiecīgā ceļotāja individuālās rīcības varētu būt nozīme attiecībā uz pasažieru datu reģistra datu apstrādes mērķiem, nav saderīgs ar tiesībām, kas ir garantētas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā, lasot tos kopā ar Hartas 21. pantu. Ievērojot Hartas 21. pantam pretējas datu apstrādes risku, šādu datu pārsūtīšanai uz attiecīgo trešo valsti būtu vajadzīgs precīzs un īpaši stingrs pamatojums, kas balstīts uz citiem pamatiem, nevis sabiedrības drošības aizsardzību pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem. Ja šāda pamatojuma nav, Hartas 7., 8. un 21. pants, kā arī 52. panta 1. punkts nepieļauj nedz sensitīvu datu pārsūtīšanu uz trešo valsti, nedz Savienības ar šo trešo valsti nolīgto kārtību par nosacījumiem attiecībā uz šo datu izmantošanu un uzglabāšanu šīs trešās valsts iestādēs.

(skat. 164.–167. punktu)

11. Attiecībā uz starptautisku nolīgumu par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt un kurā sabiedrības drošības aizsardzības pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem nolūkā ir paredzēta šo datu automatizēta apstrāde, pasažieru datu reģistra datu automatizētas analīzes radītās ieviešanas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. un 8. pantā garantētajās pamattiesībās apjoms būtībā ir atkarīgs no iepriekš noteiktajiem modeļiem un kritērijiem, kā arī datubāzēm, uz kuru pamata notiek šāda veida datu apstrāde. Līdz ar to iepriekš noteiktajiem modeļiem un kritērijiem ir jābūt, pirmkārt, specifiskiem un uzticamiem, kas ļauj sasniegt rezultātu, pievēršoties indivīdiem, kuri varētu būt pamatoti turēti aizdomās par līdzdalību teroristu nodarījumos vai smagos starptautiskos noziegumos, un, otrkārt, nediskriminējošiem. Tāpat datubāzēm, ar kurām pasažieru datu reģistra dati tiek salīdzināti, ir jābūt uzticamām, aktualizētām, un tās var būt tikai datubāzes, kuras attiecīgā trešā valsts izmanto saistībā ar cīņu pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem.

(skat. 168. un 172. punktu)

12. Starptautisks nolīgums par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ciktāl ar to ir atļauts visu aviopasažieru šādu datu pārsūtīšana uz šo trešo valsti, nepārsniedz stingri nepieciešamo, jo šie dati atvieglo it īpaši drošības pārbaudes uz robežām, kas, ievērojot Čikāgas konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 13. pantu, saskaņā ar trešās valsts tiesību aktiem un noteikumiem tiek veikta attiecībā uz visiem aviopasažieriem.

(skat. 187.–189. punktu)

13. Lai starptautiska nolīguma par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, gadījumā tiktu nodrošināts, ka pārsūtīto datu uzglabāšana, paredzētajā nolīgumā noteikto valsts iestāžu piekļuve šiem datiem, kā arī šo datu izmantošana šajās iestādēs notiktu tikai stingri nepieciešamajā apmērā, šajā nolīgumā ir jāparedz skaidri un precīzi noteikumi, norādot, kādos apstākļos un ar kādiem nosacījumiem šīs iestādes var tos saglabāt, piekļūt tiem un tos izmantot.

Runājot par personas datu uzglabāšanu, aktam vienmēr ir jāatbilst objektīviem kritērijiem, kas veido saikni starp saglabājamajiem datiem un sasniedzamo mērķi. Runājot par leģitīmi glabātu personas datu izmantošanu kādā iestādē, pasākums nevar aprobežoties tikai ar prasību, ka piekļuvei šiem datiem ir jāatbilst vienam no šāda regulējuma mērķiem, bet tajā ir jāparedz arī materiāltiesiski un procesuāli nosacījumi, kas regulē šo izmantošanu.

(skat. 190.–192. punktu)

14. Attiecībā uz starptautisku nolīgumu, kurā ir paredzēta pasažieru datu reģistra datu uzglabāšana un izmantošana līdz šo pasažieru izceļošanai no attiecīgās trešās valsts, lai tādējādi atvieglotu it īpaši drošības pārbaudes, kā arī pārbaudes uz robežām, šo datu pašas iedabas dēļ to uzglabāšana un izmantošana šādā nolūkā nevar tikt ne ierobežota ar noteiktu aviopasažieru loku, ne arī pakārtota

nosacījumam par tiesas vai neatkarīgas administratīvas iestādes iepriekšēju atļauju. Tādējādi kamēr aviopasažieri atrodas attiecīgajā trešajā valstī vai dodas prom no šīs valsts, pastāv nepieciešamā saikne starp šiem datiem un paredzētajā nolīgumā izvirzīto mērķi, kā rezultātā tas nepārsniedz stingri nepieciešamā robežas tā fakta dēļ vien, ka tajā ir atļauts sistemātiski uzglabāt un izmantot visu aviopasažieru datu reģistra datus. Tāpat arī šo datu sistemātiska izmantošana, lai pārbaudītu to iepriekš noteikto modeļu un kritēriju uzticamību un aktualitāti, uz kuru pamata notiek šo datu automatizēta apstrāde, vai lai noteiktu jaunus šādas apstrādes modeļus un kritērijus, ir tieši saistīta ar drošības pārbaūžu un pārbaūžu uz robežām veikšanu, tādēļ šāda izmantošana arī ir jāuzskata par tādu, kas nepārsniedz stingri nepieciešamo.

Runājot par pasažieru datu reģistra datu izmantošanu laikā, kamēr aviopasažieri uzturas attiecīgajā trešajā valstī, tai ir jābūt pamatotai ar jauniem apstākļiem, kolīdz aviopasažieriem pēc viņu pasažieru datu reģistra datu pārbaudes ir atļauts ieceļot šīs trešās valsts teritorijā. Tātad šādai izmantošanai ir vajadzīgi noteikumi, kuros ir paredzēti šādas izmantošanas materiāltiesiskie un procesuālie nosacījumi, lai šie dati tiktu aizsargāti it īpaši pret ļaunprātīgas izmantošanas risku. Šādiem noteikumiem ir jābūt pamatotiem ar objektīviem kritērijiem to apstākļu un nosacījumu definējumā, ar kādiem paredzētajā nolīgumā minētajām attiecīgās trešās valsts iestādēm ir atļauts tos izmantot.

Šajā ziņā, ja pastāv objektīvas pazīmes, kas liecina, ka viena vai vairāku aviopasažieru datu reģistra dati varētu efektīvi palīdzēt cīņā pret teroristu nodarījumiem un smagiem starptautiskiem noziegumiem, šo datu izmantošana nešķiet tāda, kas pārsniedz stingri nepieciešamā robežas. Lai praksē nodrošinātu šo nosacījumu pilnīgu ievērošanu, būtiski ir tas, lai saglabāto pasažieru datu reģistra datu izmantošana aviopasažieru uzturēšanās laikā attiecīgajā trešajā valstī, izņemot pienācīgi pamatotus steidzamības gadījumus, principā būtu pakļauta vai nu tiesas, vai arī neatkarīgas administratīvas iestādes iepriekšējai kontrolei un lai šīs tiesas vai šīs iestādes lēmums tiktu pieņemts pēc kompetento iestāžu pamatota pieteikuma, kas iesniegts tostarp saistībā ar noziedzīga nodarījuma novēršanas, atklāšanas vai kriminālvajāšanas procedūrām.

(skat. 197.–202. punktu)

15. Runājot par starptautisku nolīgumu, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt un kas attiecas uz pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij un kurā sabiedrības drošības aizsardzības pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem nolūkā ir paredzēta šo datu uzglabāšana pēc aviopasažieru izceļošanas no minētās trešās valsts, attiecībā uz aviopasažieriem, saistībā ar kuriem risks terorisma vai smagu starptautisku noziegumu jomā nav identificēts, kad viņi ieradušies minētajā trešajā valstī un līdz viņu izceļošanai no šīs valsts, nešķiet, ka pēc viņu izceļošanas būtu kāda saikne, kaut vai netieša, starp viņu pasažieru datu reģistra datiem un paredzētajā nolīgumā izvirzīto mērķi, kas pamatotu šo datu uzglabāšanu. Tāpēc visu aviopasažieru datu reģistra datu pastāvīga uzglabāšana pēc viņu izceļošanas no attiecīgās trešās valsts nešķiet ierobežota stingri nepieciešamajā apmērā. Taču, ja īpašos gadījumos tiek konstatētas objektīvas pazīmes, kas liecina, ka noteikti aviopasažieri pat pēc izceļošanas no minētās trešās valsts varētu radīt risku saistībā ar cīņu pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem, šķiet pieļaujama viņu pasažieru datu reģistra datu uzglabāšana pēc viņu uzturēšanās minētajā trešajā valstī. Šādi uzglabāto pasažieru datu reģistra datu izmantošanai būtu jābūt pamatotai ar objektīviem kritērijiem to apstākļu un nosacījumu definējumā, ar kādiem paredzētajā nolīgumā minētās trešās valsts iestādes var iegūt piekļuvi šiem datiem. Tāpat šai izmantošanai, izņemot pienācīgi pamatotus steidzamības gadījumus, ir jābūt pakļautai vai nu tiesas, vai arī neatkarīgas administratīvas iestādes iepriekšējai kontrolei, kuras lēmums par izmantošanas atļaušanu tiek pieņemts pēc iepriekš minēto iestāžu pamatota pieteikuma, kas iesniegts tostarp saistībā ar noziedzīga nodarījuma novēršanas, atklāšanas vai kriminālvajāšanas procedūrām. Runājot par šo datu uzglabāšanas termiņu, piecu gadu ilgums nešķiet pārsniedzam to, kas ir stingri nepieciešams cīņai pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem.

(skat. 205.–209. punktu)

16. Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 7. pantā garantētās pamattiesības uz privātās dzīves neaizskaramību nozīmē, ka attiecīgā persona var pārliecināties, ka tās personas dati ir apstrādāti pareizi un likumīgi. Lai varētu veikt vajadzīgās pārbaudes, šai personai ir jābūt tiesībām iepazīties ar datiem, kas uz to attiecas un kas tiek apstrādāti.

Šajā ziņā starptautiska nolīguma par pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu trešajai valstij, ko Savienība ir paredzējusi noslēgt, gadījumā ir svarīgi, lai aviopasažieri tiktu informēti par viņu pasažieru datu reģistra datu pārsūtīšanu uz attiecīgo trešo valsti un šo datu izmantošanu no brīža, kad šāda izpaušana nevar traucēt paredzētajā nolīgumā minēto valsts iestāžu veiktajai izmeklēšanai. Šāda informācija izrādās faktiski nepieciešama, lai aviopasažieriem dotu iespēju izmantot savas tiesības pieprasīt piekļuvi pasažieru datu reģistra datiem, kas uz viņiem attiecas, un vajadzības gadījumā lūgt izdarīt tajos labojumus, kā arī izmantot tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā saskaņā ar Hartas 47. panta pirmo daļu.

Līdz ar to gadījumos, kad ir objektīvas pazīmes, kas pamato pasažieru datu reģistra datu izmantošanu, lai cīnītos pret terorismu un smagiem starptautiskiem noziegumiem, un kam ir vajadzīga tiesas vai neatkarīgas administratīvas iestādes iepriekšēju atļauja, šķiet nepieciešama aviopasažieru individuāla informēšana. Tas pats attiecas uz gadījumiem, kad aviopasažieru datu reģistra dati tiek izpausti citām valsts iestādēm vai privātpersonām. Taču šādai informēšanai ir jānotiek tikai no brīža, kad tā nevar traucēt izmeklēšanai, kuru veic paredzētajā nolīgumā minētās valsts iestādes.

(skat. 219., 220., 223. un 224. punktu)

17. Saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 8. panta 3. punktu tādu prasību ievērošanu personas datu apstrādes jomā, kas izriet no Hartas 8. panta 1. un 2. punkta, kontrolē neatkarīga iestāde. Šādas uzraudzības iestādes, kuras izveidošana ir paredzēta arī LESD 16. panta 2. punktā, neatkarības garantijas mērķis ir nodrošināt efektīvu un uzticamu kontroli pār tiesību normu ievērošanu saistībā ar fizisko personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi, un tā ir jāinterpretē šī mērķa kontekstā. Tātad neatkarīgas uzraudzības iestādes izveide ir būtiska personu aizsardzības, kas saistīta ar personas datu apstrādi, ievērošanas sastāvdaļa.

(skat. 228. un 229. punktu)